

“Je moet grenzen trekken, anders verzuip je in het werk”

Voor rust hoeft hij niet per se op vakantie. Rust in het werk is voor Klaas-Jan Oudman uit Pieterburen belangrijker. “Zo nodig ‘nee’ zeggen, oplossingen zien in plaats van moeilijkheden en dingen buiten het bedrijf ondernemen. Zo houd ik een werkweek van 80 tot 90 uur wel vol.”

Over Klaas-Jan Oudman

Klaas-Jan Oudman zit samen met zijn vader (64) in een maatschap. Thuis in Pieterburen hebben ze een akkerbouwbedrijf van dertien hectare en zestig zoogkoeien. Daarnaast hebben ze een loonbedrijf. Het bedrijf is voornamelijk gespecialiseerd in het strooien van gips, compost, vaste mest, schuimaarde en lavagruis met lagedrukbanden. Bodemgezondheid en bodemstructuur sparen is zijn uitgangspunt. “Daarmee willen we ons onderscheiden en hebben daar ook specifieke machines voor aangeschaft”, zegt Klaas-Jan. Daarnaast is het bedrijf actief in het grondverzet. “De bouw komt wel altijd op de tweede plek. Dat weten klanten ook. Strooien gaat altijd voor.”

De boerenprotesten en demonstraties hielden hem de laatste weken erg bezig. Zo reed hij met zijn trekker naar het Malieveld, maar ook was hij aanwezig bij het boerenprotest dat plaatsvond voor het Groningse provinciehuis. Om een statement te maken. Niet dat hij tijd over had, maar deze keer stond het weer aan zijn kant. Het regende, dus veel viel er thuis niet te doen. “We zijn altijd afhankelijk van het weer. Dat maakt plannen lastig, maar dat kan ook juist weer ruimte bieden om andere zaken op te pakken”, zegt Klaas-Jan Oudman

(33) uit Pieterburen. Een protest bij het provinciehuis bijvoorbeeld, bestuurswerk of een kleine man van zeven weken oud. Hij is sinds kort vader. “Je moet flexibel met je tijd kunnen omgaan. Ik ben niet gebonden aan werkdagen van acht uur.”

Altijd bezig

Samen met zijn vader zit hij in een maatschap. Juni en juli en de periode tussen eind november tot januari zijn voor hen de wat rustiger tijden. “Dan maken we misschien iets minder

Burn-outs komen steeds vaker voor. Vrije tijd, ontspanning en rust worden daardoor steeds belangrijker aandachtspunten op de agenda, niet alleen naast, maar ook tijdens het werk. In deze serie laten we cumelaondernemers aan het woord die bewust de ontspanning opzoeken in de hectiek van alledag. Misschien kunt u er nog wat van leren.

uren, maar met een eigen bedrijf blijf je toch altijd bezig. De rest van het jaar is het erg druk, vooral met strooien. In het voorjaar strooien we hoofdzakelijk gips, van augustus tot november compost, vaste mest, schuimaarde en lavagruis. Ik werk zo'n tachtig tot negentig uur per week. We gaan altijd door."

Die mentaliteit zit in zijn genen. Zijn vader gaat ook altijd door. "Mijn vader nam en neemt helemaal geen tijd vrij of vakantie", zegt de jonge ondernemer. "Zelf ben ik het daar niet mee eens. Je hebt een keer rust nodig, maar het is ook belangrijk de rust in het werk te vinden."

Zo probeert hij altijd op routes te plannen. "Als ik voor werk naar Delfzijl moet, plan ik een volgende klus daar in de buurt", legt hij uit. Ook hier kan het weer echter roet in het eten gooien. "Als het ineens gaat regenen, rijd ik de andere kant weer op om werk te doen ergens waar het droog is. Dat is het voordeel van werken in een groot gebied", lacht hij. "Qua planning is het wat minder efficiënt, maar door flexibel te zijn, kan ik het zo wel rondbreien."

Daarnaast plant hij altijd een dag in de week niets in. "Dat betekent niet een vrije dag, maar het zorgt wel voor ruimte in planning. Voor kleinere klusjes of werk dat uitloopt. Die dag wordt eigenlijk altijd automatisch weer gevuld."

Ook heeft hij een app-groepje met zijn vrouw en ingehuurde zzp'ers. "Daarin bericht ik welk werk er moet worden gedaan en wie waar heen gaat. Op die manier blijft iedereen op de hoogte en weten we meteen wanneer iets uitloopt of anders loopt. Daar kan ik dan meteen op inspelen."

Het enige nadeel is dat hij een perfectionist is. "Ik wil het werk afhebben, zoals ik heb beloofd, dus als er iets tegenzit, ga ik net zolang door totdat het werk af is. Dan kan het we eens laat worden", zegt hij. Acht uur per dag werken lijkt hem echter ook niets. "Wat moet ik dan? Thuis voor de tv gaan hangen? Dat vind ik niet nodig."

Keuzes maken

Eigenlijk begint de rust vinden met het maken van keuzes. Dat is iets wat hij als jonge ondernemer gaandeweg heeft moeten leren. "Je bent jong, dus je wilt al maar doorgaan, maar een burn-out is zomaar daar. Ik zat er ook bijna tegenaan. Daardoor heb ik geleerd grenzen te stellen."

In zijn geval betekent dat 'nee' zeggen. "We zitten in een luxepositie, want we hebben genoeg werk. Als ik te veel werk krijg, zeg ik 'nee' tegen nieuwe klanten. Vaste klanten gaan voor. Je moet grenzen trekken, anders verzuip je in het werk." Dat is in eerste instantie moeilijk, beaamt hij, maar de ervaring leert hem dat hij toch vaak kan rekenen op begrip van de klant. "Zeker in het seizoen. Dan willen sommigen dat je meteen komt. Toch geef ik daar niet aan toe. Als ik op het gevraagde moment niet kan komen, dan kan ik niet. Dat de klant misschien iemand anders belt, moet dan maar."

Toch gebeurt dat niet heel vaak, merkt hij. "Algauw blijkt hun noodzaak minder groot en kunnen ze wachten tot het

moment dat ik wel kan. 'Jij doet ook je best', zeggen ze dan. Bij nieuwe klanten is het vaak een kwestie van elkaar leren kennen en aftasten. Als ze weten wat ze aan je hebben, merk ik dat ze vaak wel begrip kunnen opbrengen."

Behalve 'nee' leren zeggen, is het ook een kwestie van keuzes maken in werkzaamheden, voegt hij eraan toe. "Je kunt niet alles doen. Zo hebben we het maaidorsen en het maken van kleine pakjes afgestoten, omdat dat werk altijd tegelijk viel met het sloten schonen. Het telen van pootaardappels voor onszelf doen we ook niet meer, want dat werk was gewoon te kleinschalig. Daarnaast hebben we thuis de veestapel met de helft ingekrompen. Niet omdat het moest van de minister, maar omdat de combinatie met loonwerk te veel werd. Gaandeweg word je verplicht keuzes te maken, wil je de rust kunnen bewaren in het bedrijf", stelt hij. "Je moet je bedrijfsvoering daarop aanpassen. Het hoofd erbij houden en rustig doorgaan."

Knop omzetten

Op werkdagen neemt hij tijd voor pauze. "Dat vind ik belangrijk. Je werkt zo intensief met elkaar, dat het ook goed is om in pauzes even de ontspanning met elkaar te zoeken als dat past", vertelt hij daarover. Daarnaast vindt hij ook veel rust in het doen van dingen buiten het bedrijf. "Als klein bedrijf zijn we erg flexibel. Dat geeft me ruimte om andere dingen tussendoor te doen", aldus de ondernemer. Zo doet hij veel bestuurswerk buiten de deur. "Het is even ontsnappen aan het bedrijf, even eruit. Of dat nu een bestuursvergadering is of een weekendje weg. Het verbreedt mijn wereld en geeft me rust."

Het is ook een kwestie van mentaliteit. "Denken in oplossingen in plaats van moeilijkheden scheelt al heel veel. Daarnaast is het ook een kwestie van de knop omzetten. Als ik thuis de deur van de kantine dicht doe en ik stap ons huis binnen, laat ik het werk achter me."

Op zondag gaat hij met zijn gezin naar de kerk en heeft hij tijd om bij vrienden en familie langs te gaan. Ook gaan ze elk jaar een weekje op vakantie. "We hebben dus genoeg tijd vrij", zegt Klaas-Jan. Hij lacht: "Gelukkig komt mijn vrouw ook van een boerenbedrijf. Zij snapt deze manier van leven."

TEKST & FOTO'S: Marjolein van Woerkom